

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje „ 12.—
Za pol leta, četrlet in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

GLASILO

POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

Stane 4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petiti. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi i. t. d. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Novejše vesti

Kolonj 5. Iz Madrida javljajo, da je general Blanco razveljavil premirje, dovoljeno ustašem na Kubi.

Lizbona 5. Tudi tu se glasi, da se je špansko brodovje, ki ja stalo pri kapverdiških otokih, res povrnilo na špansko obrežje, da se tam združijo z brodovjem v Kadiksu. Tako združeno brodovje odpluje potem v ameriška vodovja.

Madrid 5. (Komora.) Poslanec Canalejas je rekel, da bi bila morala Španjska že popred napovedati vojno Združenim državam. Španjska bi bila zmagala gotovo. Potem so konservativci pripisovali liberalcem, liberalci pa konservativcem, krivdo na sedanji nesreči. Konservativci Romero Robledo pa je slednjič vendar nasvetoval, naj se združijo vse stranke v rešitev domovine, ter je zahteval, naj liberalci Sagasta ostane na vladi.

Madrid 5. V Murcia štrajkajo rudarji. Čuje se, da so zažgali kolodvor in mestno hišo. Poseglo je vojaštvo vmes. Nekoliko oseb je bilo ranjenih. V okrožju Cartagena se je proglasilo obsedno stanje. Tudi v drugih mestih je bilo izgrediv radi draginje kruha.

New-York 5. Brzjavka »New-York Worlda« iz Keywesta javlja, da se je preiskala pošta, ki jo je vozil zaseženi parnik »Argonauta«. Našlo se je važnih informacij, glasom katerih nameruje španska vojska združiti se na zapadnem delu Kube.

New-York 5. »Tribuna« hoče vedeti, da so imeli Amerikani v bitki pri Manili 50 mrtvih in 100 ranjenih. Dve ladiji sti bili poškodovani.

New-York 5. »New-York Herald« javlja iz Havane, da je general Blanco večeraj otvoril avtonomni parlament v navzočnosti konzulov in častnikov francoskih in angleških križarjev, nahajajočih se v Havani. General Blanco je prečital poslanico kraljice regentije. Členi parlamenta so obljubili, da bodo branili suvereniteto Španije in da bodo pokorni kralju.

Dunaj 5. Navojvoda Fran Ferdinand je odpotoval v Pulj, da bode navzoč na odpotovanju ladije »Kaserin Königin Maria Theresia«, katera ladija odplove v kubanska vodovja.

Dunaj 5. V zadnji dekadli meseca aprila je imela južna železnica gld. 1.277.142 dohodkov. Za 20.469 gld. manje, nego lani v isti dobi.

Javni shod političnega društva „Edinost“ dne 1. maja v Barkovljah.

(Dalje.)

K izvajanjem gospoda Cotiča se je oglašil za besedo zborovalec Anton Starec: Na vseh shodih svojih čujemo, kako govorniki pomilujejo okoličane radi razmer, v katerih morajo živeti isti. Ali pomoči ne more nikdo. Tudi danes me muči misel, da smo vedno tam, kjer smo bili, in se stvari nočejo zasukati na nobeno stran. Ta misel me muči tem bolj, ker vem, da so okoličani pošteni Avstriji, pravi podaniki svojega cesarja, zvesti državljani, ter da vestno spoštujejo zakone. Mi plačujemo pridno svoje davke, o vsaki priliki kažemo svojo zvestobo, pripravljani smo žrtvovati vse, tudi življenje, za cesarja in domovino. In vendar — vzlie vsem tem čednostim našim — smo izročeni našim sovražnikom, ki bi nas radi utopili v žlice vode. (Govornik je navel tu par drastičnih izglediv v dokaz, kako mestni organi postopajo z slovenskimi somišljeniki in kako z laškimi, da-si so obojni jednako pripadniki te občine.) Kako slabo je preskrbljeno po okolici za varstvo pridelkov na polju!! In vendar prihaja iz pridelkov vse, tudi možnost za plačevanje davkov! — Koliko prošelj, koliko vzdihljejev je že bilo od naše strani, a vse zastonj! Zato smo sklenili že lani, naj bi naši zastopniki šli na Dunaj potožiti se Njegovemu Veličanstvu, od katerega jedinega pričakujemo odrešenje!! Kaj

je s to avdijenejijo? Ali se je storilo kaj! Meni je namen, da oživim to misel, in zato predlagam resolucijo:

»Javni shod, zbran dne 1. majnika 1898. v Barkovljah, pozivlja okoličanske zastopnike, naj si izposlušajo avdijenejijo pred Njegovim Veličanstvom, da Mu razkrijejo naše težave in Mu pokažejo kelih našega trpljenja. Položaj našo prošnjo pred Najvišji prestol, da se nas usmili Njeg. Veličanstvo, da nam ne bode treba do dna izpititi kelih. (Viharno ploskanje in živio-klicij).

Zborovalec Ivan Križmančič: Nije morda značilneje stvari za naše žalostne razmere, nego da je načelnik in vrhni voditelj našega šolstva — Žid! (Tu je bilo čuti raznih vsklikov.) Nekdaj sti viseli v naših šolah slike cesarja in Jezusa Kristusa. Kristusa ni več, spodili so ga, kakor kakega pohajača. (Burno pritrdjevanje.) To so neverjetne stvari. Če vprašamo v mestnem zboru pravice, kriče: Fora i Russi, fora i ševci! — Svetovalec Benussi je rekel o neki priliki, da okoličanov niti ne treba v mestnem zboru, ker le nadlegujejo. Ako zahteva torej slovenski davkoplačevalec, da mora občina tudi proti njemu vršiti svojo dolžnost, pravijo — da nadleguje. — Ko nam je hotel škof privoščiti besede božje v našem jeziku, kričali so, da Slovenci provzročamo le zmešnjave in izgrede. Torej niti v cerkvi ne bi smeli imeti ni miru, torej smo nemirneži tudi tedaj, ko hočemo Boga moliti! (Vrišč po vsej dvorani.) Ko se je bil mestni zastopnik Kosec oglašil v mestnem zboru, da bi branil škofa, navstajal je pravi vihar. Zakaj to v mestu, ki je vendar katoliško po ogromni večini?! Zato, ker v tem zboru sedi nič manje nego 16 Židov, ki pa imajo vso zbornico v svoji oblasti!!! Tu je vir vsemu našem zlu, po tem dejstvu si moramo tolmačiti naše žalostne razmere. (Vseobča pohvala in živio-klicij.)

PODLISTEK.

89

PREDNJA STRAŽA.

ROMAN.

Poljski spisatelj Boleslav Prus. Poslov. Podravskega.

Hotel se je razgovarjati z Ovčarjem, toda Ovčar je spal. Lotil se je Magdalene, toda ona je imela opraviti s siroto. Pogleda Andrejčka, toda ta ga je takoj hotel odvreči s seboj na dež. Bolehen in utrujen se jame pritiskati k materi, toda mati razjarjena, da ji je dež zalil ogenj, ga pahne od sebe, govoreč jezo:

»O, daj mi mir! Mar misliš, da se bom s teboj zabavala, ko mi je vreme pokvarilo obed...«

Znovi odide v stransko sobo ter leže na skrinjo, toda tiščala ga je trda deska. Torej vstane, vrne se v sobo ter se opre očetu ob kolena.

»Oče!«, reče tiho, kazavši na nevihto za oknom, »čemu se ona tako huduje?«

»Kdo to ve?«

»Ali Bog dela nevihto?«

»Kajpada, da Bog.«

Fant ga objame za noge; bilo mu je nekoliko lažje in mirnejše, toda v tem bipu se oče popravi na klop, torej tudi on odrine Stanka.

Odpahnen po vrsti od vseh, je zapazil psa pod klopjo; zleze torej tjekaj in dasiravno je bil pes moker, vendar je položil glavo nanj ter ga objel z rokami.

Na nesrečo je zapazila to mati.

»Nu, glejte ga«, je zaklicala »kaj počenja ta fant? A beži vendar od psa, če ne še vate vdari strela. Kurt (pes), poberi se v vežo!«

Pes, videč, da gospodinja išče palico, je stisnil rep ter urno smuknil skozi vrata in Stanko je v obljubeni sobi ostal sam, sam svojim nemirnost. To njegovo vedenje je obrnilo nase materino pozornost, katera mu je, misleča si, da je Stanko lačen, podala grizljive kruha. Fant je vzel kruh v roke, ga odgriznil košček, toda namesto da bi jel, se je — zjokal.

»Za Boga svetega, Stanko, kaj ti je?«, je zakričala mati. »Ali se bojiš, ali kaj?«

»Ne.«

»Zakaj si torej tako čuden?«

»Ker me muči«, je zašepetal, pokazavši z roko na prsi.

Polž, katerega je tudi mučila bojazen za setev, je pobožal Stanka ter rokel:

»Nu, ne delaj si skrbi, ne delaj. Tudi če bi se zljubilo Bogu ugonobiti nam setev, gladu vendar ne umremo.«

In obrnivši se k ženi, je dodal:

»Vidiš, da on, najmanjši izmed vas, ima največ pameti, ker si je v skrbeh za pridelke.«

Nevihta je utihnila polagoma. Ob enem pa je obrnil na-se Polževo pozornost nenavaden šum pri reki. Kmet je urno pograbil škornje ter vstal s klopi.

»Kam greš?«, je vprašala žena.

»Grem pogledat«, je odvrnil, »ker to ne napoveduje nič dobrega.«

Odšel je, a se povrnil zopet po nekoliko trenotkih ves zasoplen.

»O, kako sem uganil!«, je zaklical na pragu.

»Setev nam je pobilo?«, je zakričala žena.

»Setvi ni dosti škodovalo«, je odvrnil, »toda delaveem na železnici je pretrgalo nasip.«

»Jezus! Jezus!«

Voda drvi čez livado ter sega do našega dvorišča. Ker pa so živoderi Švabi postavili jez na svojem obrežju, torej nam je izpodjelo kos griča.«

»Za Boga!... Ali velik?«

»Ne velik, toda za kaki dve peči vendar-le. Tudi tega je škoda.«

»A v hlev niste pogledali?«, je vprašal Ovčar. (Pride še.)

Predsednik Mandić: Glede resolucije gosp. Starca bi menil jaz, da bi bilo najprimerneje, ako današnji zbor prepusti odboru pol. društva »Edinost«, da stopi se slovenskimi zastopniki v razgovor radi deputacije pred Njegovim Veličanstvom.

Predlagatelj Starce se je izjavil zadovoljajega s tem predlogom Mandićevim in je vsled tega odstopil od svoje resolucije. (Zvršetek pride.)

Politični pregled.

Državni zbor. Zbornica poslancev je nadaljevala včeraj razpravo o jezikovnih predlogih. Nemeški naprednjak dr. Fournier je zatrdil, da Nemeč želé sporazumljenja, toda takega, da ne bodo prikrajšana njihova prava. (Aha!) — Kranjski baron Schwegel, zastopnik veleposestva v osrednji pokrajini naši, je menil, da je veleposestvo pripravljeno sodelovati za trajno rešenje jezikovnega vprašanja; noče pa razvijati nikakega programa in se izjavlja za imenovanje jezikovnega odseka.

Za Schwegelom je prišel na vrsto naš **Angeli**, ki je podal nastopno izjavo:

»Visoka zbornica! Italijanski klub smatra za svojo dolžnost, da označi svoje stališče ozirom na jezikovno vprašanje ter da utemelji svojo resolucijo. V predpostavki, da jezikovni odsek ne prizna nobenega jezika državnim jezikom, izraža italijanski klub svoje globoko uverjenje, da v pokrajinah, obljubljenih od Italijanov, ne more imeti prednosti nobeden jezik **razun italijanskega**, kateri — po važnosti, ki jo ima v kulturni zgodovini — ni za nobenim drugim svetovnim jezikom.

O določanju narodnih pravic v posamičnih pokrajinah se ni smeti opirati le na materialne in statistične podatke (Aha! Aha!), ampak je jemati v podlago zgodovino, tradicije (Aha!), navade (Vedno lepše!), intelektualne, gospodarske in socijalne odnose, ne po umetno vstvarjenih (Kako se zvijajo gospoda pod težo svoje krivde!), in to tem bolj, **ker treba poravnati vse krivice, ki so se storile Italijanom v narodnem pogledu ter treba vendar enkrat storiti konec krivičnim napadom na Italijane.** V šoli, v uradu in v javnem življenju Italijanov ni smeti uvajati nobenega ptujega jezika; slednjič treba vstvariti Italijanom srednjih šol, učiteljišč in viših šol, zahtevanih že desetletja. Le pod tem pogojem bode italijanski klub glasoval za imenovanje jezikovnega odseka in bode v istem zastopal tu označeno stališče. Ako pa bomo prevarjeni v teh svojih pričakovanjih, ki se opirajo na **pravico in kulturo**, izjavljamo, da bomo z vso silo pobijali vsako krivico, ki bi se dogodila nam in našim sorojakom.

Tu nam ne dopušča prostor, da bi pokladali na rešeto to fulminantno izjavo gospode Italijanov, v kateri sleherni zlog ovaja — slabo vest in strah, pred tem, da bi se tudi na Primorskem rešilo jezikovno vprašanje v pravičnem zmislu. O tej izjavi spregovorimo še; to se uame že o sebi.

Tirolski poslanec Schöpfer, ki ne pripada nobeni stranki, je zahteval, naj se odpravijo jezikovne naredbe in naj vlada vendar enkrat nehane srečnim zistemom vednega izigravanja jedne stranke proti drugi in jednega naroda proti drugemu.

Zadnji govornik je bil Dalmatince Bulat, ki je tožil, da uradi po Dalmaciji poslujejo v italijanskem jeziku, kar ni opravičeno. V Dalmaciji more biti uradni jezik le hrvatski, ker tam ni italijanske narodnosti. Tega načela se drže govornik in njegovi somišljeniki, ki bodo glasovali za imenovanje jezikovnega odseka.

Za tem se je prekinola razprava. Posl. Kronawetter je predlagal, naj se obtoži grof Badeni radi zapravljanja državnega denarja s tem, da je podpiral list »Reichswehr«.

Jutri bode zopet seja. V tej seji prijavi ministrski predsednik, da se vlada že pogaja z ogersko vlado, da se za dobo 2 mesecev odpravi carina na žito.

Italijani in jezikovno vprašanje. Taki so in taki ostanejo menda za vedno! Kjer nimajo argumentov, tam jim pomagajo sofizmi in fraza. Tako je tudi z izjavo, ki jo priobčujemo v poročilu o včerajšnji seji zbornice poslancev. Oni vedo, da uži-

vajo privilegije na vseh koncih in krajih in morajo torej logično z vsako spremembo v rabi jezikov na e. kr. uradih in na šolskem polju le zgrubiti in ničesar dobiti; zato pa bi hoteli, da bi Trst in jedini Trst moral biti izvzet iz veljavnosti novega jezikovnega zakona. Za tako nečuvstvo, najprimitivnejši nazor o pravičnosti v obraz bijočo zahtevo seveda ni možno navajati argumentov, zato bi si hoteli pomagati svojimi frazami o »kulturi«, »tradicijah«, »navadah«, »socijalnih odnosajih« itd. Torej zato, ker se je Slovanom na Primorskem godila krivica do sedaj, bi se jim morala goditi vse večne čase! O te tradicije! Te tradicije tlačenja večine po manjšini! Iz te tradicije bi si hoteli gospoda kovati svojo »pravice«. Ali še ne poznajo reka slovečega pravoslovca Iheringa, da tudi 1000 let krivice ne vstvarja niti jednega hipa pravice! In ta gospoda, ki sami govorijo o svojih — privilegijah, ta ista gospoda so še drzni dovolj, da zahtevajo še nekakega zadoščenja za krivice, ki se jim niso godile nikdar!!!

Ni čuda torej, da priznava celo »Mattino«, da je bila izjava Italijanov vsprejeta nekam — čudno, in sicer toliko od Nemecev, kolikor od Slovanov!!

Za urejenje jezikovnega vprašanja. (Nadaljevanje načrta zakona, priobčenega v »Süddeutsche Post«.)

IV.

Š o l a.

§ 44. Plenarne seje deželnega šolskega sveta se morajo vršiti najmanj vsake četrt leta, seje sekcij pa najmanj vsaki mesec po jedenkrat. Člene v okrajni šolski svet imajo voliti dotične narodne kurije deželnega zbora ali okrajnega zastopa.

§ 45. Moških in ženskih učiteljišč je ustvariti toliko in urediti tako, da bode sleherni plemo dobivalo za svoje šole zadostno učiteljev svoje narodnosti in vere.

§ 46. V javnih in zasebnih šolah, potem v vzgojevalnih zavodih za otroke, ki niso dolžni obiskovati šolo, more biti le jeden deželni jezikov kakor poučni in vzgojevalni jezik.

§ 47. V javnih in zasebnih ljudskih in meščanskih šolah se smejo vsprejemati le taki otroci, dolžni obiskovati šolo, ki so večji poučenemu jeziku. Istega pravila se je držati tudi v vzgojevalnicah in zavetiščih za otroke, ki niso še dolžni obiskovati šolo.

§ 48. Na splošnih ljudskih šolah se ne sme nikdar rabiti drugi deželni jezik kakor poučni jezik, ampak le kakor neobvezni učni predmet in sicer na način, pedagoško dopusten, največ po dve uri na teden začeti s četrtim šolskim letom ali z 10 letom življenja, ako so privolili v to stariši ali pa pravni zastopniki istih.

§ 49. Ako je v okrožju jedne šolske občine ljudskih šol z jednim poučnim jezikom, a je v istih vsaj 30 otrok, dolžnih obiskovati šolo, katerih materini jezik ni poučni jezik v obstoječih ljudskih šolah, ampak kateri drugi deželni jezik, potem se mora za iste zasnovati na deželne stroške javna splošna ljudska šola z njihovim materinim jezikom kakor poučnim jezikom. Število šolskih razredov se ima ravnati po številu otrok, vpisanih v dotično šolo.

§ 50. Prošnje za osnovanje takih minoritetnih ljudskih šol morajo ulagati na deželnem odboru stariši, otrok dolžnih obiskovati šolo, ali njih zakoniti zastopniki, ali pa občinski zastop. Deželni odbor mora brez odlaganja uvesti poizvedovanja po odposlancih, poslanih na lice mesta, o številu otrok, dolžnih obiskovati šolo, onega deželnega jezika, za katero naj bi se zasnovala šola. Na teh poizvedovanjih morajo sodelovati: 1) predsednik e. k. okr. šolskega sveta; 2) bližnji e. k. šolski nadzornik, nameščeni za šole dotičnega deželnega jezika; 3) dušobrižnik dotičnega kraja; 5) po jeden zaupnik onih, ki so zaprosili za novo šolo.

§ 51. Šolske oblasti so obvezane, da začetkom vsakega leta vestno poizvedujejo o materinem jeziku kakor tudi o jezikovnih zmožnostih otrok, dolžnih obiskovati šolo. Ako so našle iste, da so dani po § 49. in 50. pogoji za osnutje šole za otroke drugega deželnega jezika, potem so obvezane, da odrede osnovanje take minoritetne šole celo tudi tedaj, ako niso zaprosili tega ni stariši ali njih zakoniti zastopniki, ni občinski zastop.

§ 52. Voditelji šol in lastniki zasebnih poučevalnih in vzgojevalnih zavodov ter zavetišč, so

obvezani — ker bi sicer prvi zgubili službo, drugi pa dovoljenje — vestno nadzorovati spolnjevanje §§ tega zakona na poverjenih jim zavodih!

§ 53. Prostore za šole narodnih manjšin, kakor tudi druge potrebe je nabavljati na deželne stroške.

§ 54. Kjer je kaka javna splošna ljudska šola za narodne manjšine obstala že popred, nego je stopil v veljavo ta zakon, je isto prevzeti v deželno upravo in vzdrževanje. (Zvršetek.)

Romuni proti Madjarom. Izvrševalni odbor romunske zveze v Bukareštu pripravlja velike protimadžarske manifestacije za dan 16. t. m. o priliki petdesetletnice dogodkov iz leta 1848. Kakor poročajo madžarski listi je poobjstril organ romunske zveze svoje napade na Madjare radi njihovega postopanja z Romuni na Ogerskem.

Domače vesti.

Povišanje. Veleč. gospod Anton Jaklič, tukajšnji e. in kr. vojni kurat, je bil povišan dne 1. t. m. v I. razred.

Doli z vsako avtoriteto! Sinoči je imel mestni svet tržaški svojo X. javno sejo. Dogodki v tej seji so bili veleinteresantni in poučni. Ker nam ne dopušča prostor, da bi že v tem izdanju podali obširneje poročilo, beležimo tu v naglici, da je svetovalec Spadoni brez vseh ovinkov proglasil načelo: Mi ne smemo poznati nobene avtoritete nad seboj. Na dnevnem redu je bilo vprašanje potrjenja izvolitve Nabergojeve. Tu je vskliknil svetovalec Spadoni med drugim: »Proti pripuščanju Nabergoja v mestni svet govore tehni moralni vzroki, proti katerim vsi dekreti lokalnih in centralnih oblasti **ter tudi razsodbe upravnega sodišča niso družega, nego čini samovolje.**«

To je vendar jasno povedano: ve oblasti, ve sodišča, lahko odločate in razsojate, kar in kakor hočete, mi Vas ne poznamo, mi ne priznavamo nobene avtoritete nad sabo; mi poznamo le sebe in — samovoljo. Take stvari se dogajajo v pravni drž vi! Mi moremo le čestitati vsem onim, ki so pripomogli v to, da gospodujejo v Trstu ljudje — Spadonijeve vrste.

Vladni zastopnik vitez Schwarz je protestoval, reki, da je ta izjava Spadonijeva nevredna in malo spoštljiva.

Tako podlo in tako nizko se ne vede noben tržaški list v poročilih o včerajšnji razpravi v mestnem svetu radi potrjenja izvolitve Nabergojeve, nego se vede list poštenjakov vseh poštenjakov — socijalistički »Lavoratore«. Proti gospodu svet. Ivanu Goriupu ščuva delavec, s tem, da ga označuje — kakor da bi bil to kakov zločin — kakor zastopnika posestnikov v okolici, italijansko javnost pa ščuva s tem, da ga označuje kakor slovanskega narodnjaka, bolj radikalnega, nego je — ruski car! Ali naj bi bilo to mala denunciacija?! Isti »Lavoratore« pa ne vé povedati ničesar, koga da zastopa Spadoni in nima nijedne žal-besede za izbruh tega srditeža ne le proti Nabergoju, ne le proti okoličanom, ne le proti naši narodnosti, ampak tudi zoper parlamentarno načelo, zoper svobodo volilcev v izbiranju svojega zastopnika!! In taki ljudje se imenujejo mednarodne socijaliste, taki ljudje označujejo sami sebe zaščitnike proganjanih in tlačanih, taki ljudje označujejo sami sebe za prvoboritelje jednake pravice in svobode!

»Lavoratore« se pa ni zadovoljil samim Goriupom, ampak si je privoščil tudi Nabergoja, katerega zasramuje z »oste di Prosecco«! V prvo je »Lavoratore« tu vedoma izrekel — laž, kajti gospod Nabergoj ni »oste«; a tudi če bi bil, mar bi bilo to sramotno zanj?! Obrt gostilničarska je menda poštena obrt kakor vsaka druga, in najmanje pristoji ljudem, ki hotè biti zaščitniki dela, da zasramujejo koga radi tega, ker izvršuje kako malo obrt!! Taki so ti tržaški socijalisti! Mednarodnost valjajo po ustih, a kjer dobe le priliko, bruhajo iz istih ust svojo strupeno steklino na naše može, na našo narodnost, in besne bolj, nego najbolj zbesneli italijanski narodni srditeži!

Vi slovenski delavci pa seveda nimate važneje naloge, nego da pridno kupujete in podpirate list — »Lavoratore«!

† **Anton Majaron.** — Umr! je, kakor je naš list že sporočil na kratko, na Kranjskem, v Bo-

rovnič, dne 30. aprila plemenit mladenič moškega značaja, blagega srea, s katerim se je družil lep talent, od katerega je imel slovenski narod še veliko pričakovati, — gosp. jurist Anton Majaron. Bil je navdušen pristaša našega lista, navdušen za delo in napredek; napisal je v naš list pod imenom »Lovro Slavec« povest »Borovške graneje«, na katero se gotovo še dobro spominjajo čitatelji našega lista. Bil je tudi sotrudnik »Slovenskega Naroda«, kjer je priobčil več krajših spisov, ki vsi kažejo, da je imel blagi pokojnik lep pisateljski talent. Listek »Slov. Naroda« je prinesel iz peresa njegovega prijatelja gosp. Jos. C. Oblaka krasno pisan nekrolog, v katerem povdarja pisatelj zlasti plemeniti, resni in moški značaj pokojnika. Bog nam daj Slovence še obilo takih akademikov, kakoršen je bil Anton Majaron.

Zopet »pokore«. Iz Rojana nam poročajo: Naš gospod župnik je zopet jel nalagati slične »pokore«, kakor v maju minolega leta. Pred par dnevi je naložil izpred oltarja Rojančanom med drugimi tudi to pokoro, da morajo vsi spati že ob 8. uri zvečer. Ali gospod župnik, kaj mislite vendar?! Ako bi Vaše ovčice res začele spolnjevati to naloženo jim »pokoro«, potem sploh ne bodo mogle spolnjevati »pokor«, ker vas ne bodo čule. Pomislite vendar! Rojančani bi morali že spati ob 8. uri, Marijine slavnosti in Vaši govori se završujejo navadno pa še le ob 1/2 9. uri. Ne, g. župnik, to ne gre »ukup«!

Kako se godi slov. duhovniku v Istri. »Slovenec« pišejo: Znano je, da je bil pozvan poreško-puljski škof monsig. Flapp na sv. Stolico v Rim. Pravih vzrokov temu pozivu še ne vemo, vendar se govori to in ono in — sluti se to in ono. Poročila govore, da se je izvršil ta poziv »ad audiendum« v cerkveno političnih stvareh poreško-puljskih. Neverjetno pa se nam zdi, neverjetno kljub znani antipatiji škofovi nasproti slovenski narodnosti, da bi bil šel škof Flapp pritožiti se proti monsig. Sterku, češ, da tržaški škof tlači verne svoje skupije italijanske narodnosti. Take govorice raznašajo ljudje, ki bi zares radi, da odide s svojega prestola v Trstu vsem in ne samo Italijanom pravični monsig. Šterk. Ne motimo pa se skoro, ako slutimo, da bi utegnili imeti škof Flappovo »potovanje v Rim« kak upliv na istrske razmere v cerkvi in narodu in da se utegne pokazati, v koliko je resnična trditev tržaškega »Amica«, ki pravi, da se v čisto slovenske kraje v Primorju ne nameščajo italijanski misleči duhovniki, dočim takih primanjkuje v čisto italijanskih krajih, v kolikor se taci zares nahaja v avstrijskem Primorju. Vederemo torej! Ne morem zamolčati pa tudi danes, kako se godi naši duhovščini po Istri. Ne samo, da je istina, da se pošiljajo, kar se dogaja po največ v poreško-puljski škofiji, italijanski duhovniki mej slovensko ljudstvo, katero nameravajo poitalijančiti, marveč tužna istina je, da se proti slovenski duhovščini skrajno surovo vedo izvestni lahonski predzrneži. Tako mi piše prijatelj iz unijske župnije, da tamošnji vaški načelnik in njegovi tovariši kar javno, da celo v cerkvi napadajo slovenskega duhovnika, ko isti govori z lece svojim vernim. Nedavno temu je opozarjal in prosil župnik svoje ovčice, naj se ne dajo zavesti od framasonske lože, ki širi svoje pogubljive mreže preko vse Istre pod naslovom »I figli d'Italia« (»Sinovi Italije«). Pri tej priči je zahreščalo kakih dvanajst framasonov, nahajajočih se v cerkvi, in pričelo kričati na duhovnika. Vse je bilo po koncu v cerkvi, ženske so jokale in možaki jezno gledali na judeže. Po večernicah so kar pred cerkvijo hujkali ljudi na župnika in ljudje so povpraševali, česa hudega je vendar storil njihov dušni pastir. Nekega dne potem je bila vsled tega nastopa sodna komisija. O tej priliki je rečeni načelnik, ki je bolj divji, nego kak Guerila-Indijan, skočil proti duhovniku in mu zažugal s pestjo v obraz, da ga bo stalo življenje, ako bo še kedaj v cerkvi govoril tako. O drugi priliki je tamošnji žandar ostudno govoril javno proti veri in duhovščini. Ker župnik ni smel drugače, nego tožiti blatoustnega, je prišlo do tožbe. Toda kaj se je zgodilo? Žandar je šel tožiti župnika, ker je župnik tožil žandarja, češ, da se žandarja ne sme tožiti. Stvar se še ni dovršila, a znano je, da Slovan nima sreče.... V enomer se ščuva na župnika in se mu preti s smrtjo in župnik se ne upa več izpod strehe po Ave Mariji, da bi šel obiskat bolnike, kar je vendar dostikrat potrebno.

Tako se godi slovanski duhovščini v Istri! Ali nas hoče Vsevečni še dalje skušati na najhujši način? Menimo, da je mera vendar že polna! Več bi še imel povedati, a dovolj bodi za danes, sree mi poka žalosti in solze mi zalivajo oči: tužna, tužna Istra!

Iz Istre. — Občinski zastop v Oprtlju, izbran dne 14-18. marea, je bil razpuščen, ker se italijanska manjšina ni hotela udeležiti konstituiranja zastopstva. Kdo ve, če je bil to pravi povod za razpuščenje?! Za nove občinske volitve, ki so se vršile kasneje, je bilo že vse tako urejeno, da so morali zmagati Italijanaši v vseh treh razredih. Ali kar je preveč, je preveč! Lok prenapet, mora počiti. Zoper te volitve, ki so bile izvršene prav goljufivo, so uložili naši utok na namestništvo. Namestništvo ni moglo seveda drugače, nego da je uničilo zadnje volitve. Sedaj pride v Oprtalj najbrže komisar, ki bode vodil upravo občine s pomočjo nekaterih občinarjev kakor odbornikov. Radovedni smo, kdo in kakšen bode komisar in kdo bodo odborniki! Upamo, da se ne zgodi zopet tako, kakor se je zgodilo v Pomjanu.

Na občinskih volitvah v Marčani, ki so se vršile dne 25. aprila, so zmagali Hrvatje sijajno v vseh treh razredih. Italijanaši so se udeležili volitev le v prvem razredu ter so skrpali vsega skupaj celih 8 glasov. Živelci zavedni volilci!

V Motovunu, kjer so skoraj sami Hrvatje, imajo Italijanaši večino v občinskem zastopu. Med njimi samimi je sedaj nastal razpor ter sta že položila svojo čast dva načelnika iz njihove večine. Govori se, da bode tudi za to občino imenovan komisar.

Ubolgi reveži. Goriški dopisnik »Piccola« se joče in debele solze mu curljajo po licu doli, ko vidi, kako se poslovenja — Devin! Slovenci, so tako drzni v svojem delovanju, — meni »Piccolo« — da celo na dopisnicah slikajo devinski grad z slovenskim označenjem. Slovenci torej poslovenjamo Devin?! Ne za tako nespametno nas ne sme imeti »Piccolo«! Ali ne sluti laška brblja, kaj bi se to pravi: poslovenjati Devin?! To bi bilo nekako tako, kakor da hoče kdo les napraviti — lesen, ali pa morje — mokro!!!

Nam je sicer jako žal, da so Slovenci provzročili »Piccolu« tako žalost; ob enem po mu svetujemo, naj se le pripravi še na drugih takih slučajev. V naših knjigah o enakopravnosti in pravičnosti so rubrike »imeti« še skoraj prazne, rubrike »dati« pa so že prenapolnjene — toraj je že enkrat čas tirjanja!

Trgovinsko in pomorsko sodišče tržaško la slovenski jezik. Ozirom na razpravo, ki smo jo opisali pod tem naslovom pred par dnevi, opaža »Slov. Narod«: »To je predrastična ilustracija ravnopravnosti na tržaških sodiščih; in je pač vredna, da se pomakne malo bližje pred oči tudi pravosodnemu ministru.«

Goriško „Soča“ toži že zopet državno pravdnštvo po §§ 300—305. Brez vsake preiskave je bila razprava razpisana na današnji dan, »Soča« piše: Predsednik razpravi bode svet. Zörner, ki še ves tiči v koži državnega pravdnika. Ako bode še prisodnik bivši državni pravdnik — tedaj vemo že naprej, v kaki vodi plavamo.

Male tržaške novice. — 12-letnega Ivana Jureca je pahnul predvčeraj popoldne neki drugi deček, ki se mu je približal od zadej, ko je Francek gledal v morje, nenadoma v vodo. Trije mladeniči in jeden pilot so rešili dečka iz vode. Radi velikega prestanega strahu je dečku jako slabo.

Neki policijski agent je zasačil na poti proti Občinam 14-letnega Josipa Čebula iz Škorklje, ko je isti splezal po drogju do telegrafskih žic in se je obesil na iste. Odpeljal je dečka seboj na policijo.

Finančni respicijent Panoš je zasačil in sekvstriral na parniku »Bohemia« nad 1000 egiptovskih cigaret, katere bi bil rad utihotapil neki vajenec na parniku.

Predvčerajnjem sta se spričkala poleg morja težak Evgenij S. in mornar Nikolaj G. Potem je nastal tako vroč tepež, da nista ni videla ni slišala ter sta se v tem boju lepo pomaknila do brega tako, da sta oba padla v morje. Pretepu je bil sicer konec, vendar pa ne vsemu, kajti v tem se je približal tjakaj redar, kateri je odvel oba, mokra kakor sta bila, na policijo.

Samomor popotnika. — Predsinoči zvečer je vstopil v hišo Petra Morandinija iz Barkovelj hšt. 268 popotnik, 34-letni vrtnar Peter Janeček iz Moravskega ter je prosil prenočišča. Gospodar ga je odvel na lopo, kjer je potnik legel na seno. Včeraj zjutraj se gospodar niti spomnil ni več potnika in še-le popoldne se je domislil nanj ter je šel pogledat na lopo. Ves osupnjen je obstal, ko je našel potnika ležečega v senu z razstreljeno glavo in še držečega v desni samokres. Obvestil je o tem žendarmerijo in le-ta je obvestila na dalje. Na lice mesta je došla komisija. Zdravnik je konstatiral, da se je nesrečnež dvakrat ustrelil v desno sence. Nesrečnež je imel pri sebi krstni list, potni list, še štiri patrone in dvoje pisem, pisanih v češkem jeziku, in sicer jedno na očeta Venceslava in drugo na nekega Ivana Petrova s prošnjo, da isti izroči list Alojziji Dragin v Turn-Severinu v Rumuniji. Slednja je bila najbrže njegova ljubica. Denarja ni imel nič pri sebi. Oblast je ohranila najdene reči, truplo pa je bilo sprovedeno v kapelico pri Sv. Justu. Očeta samomorilčevega so obvestili telegrafčno o tem, kar se je zgodilo.

Spomnil na zadnje tržaške demonstracije pred cerkvijo sv. Antona novega. Včeraj se je vršila razprava zoper bivšega redarja Andreja Kramer iz Sv. Petra na Štajerskem. Zatožen je bil, da je udaril Josipa Pogorela s palico, potem ko ga je večkrat pahnul tako, da je padel na tla. Bilo je zaslišanih več prič, ki so potrdile ovadbo. Sodišče je obsodilo Kramerja na 2 tedna zapor. Pogorele je povedal, da je bil tri dni doma radi bolezni, ravno omenjenega večera pa je moral priti na zrak.

Iz-pred sodišča. 32letni Josip Monolo iz Trsta in 23letni Anton Cepirlo iz Postojne, oba že kaznovana, sta bila včeraj zjutraj obsojena radi tatvine vsaki na 2 leti in pol ječe.

Zgubljen — najdeno. 8—12 letni bratje Fran, Anton in Josip Tomine so našli včeraj na neki stezi v Škorklji 2 nože, naočnika in mošnjček, v katerem je bilo nekaj denarja. Vse te stvari so izročili policiji v ulici Seussa.

11-letni deček Avgust Tetiolja je našel jeden nož v Boshettu.

Polletjske vesti. Aretirani so bili: 39letna Katerina G. iz Trsta sinoči ob 11. uri v ulici Giulia in 39letni Anton Š. tudi sinoči v ulici Giulia, ker je izgnan iz Trsta.

Koledar:

Danes v petek 6. maja: Janez evangelist.
Jutri v soboto 7. maja: Stanislav, škof; Gizela, kralj.

<i>Solunski:</i>	<i>Lunin:</i>
Izhod ob 4. uri 21 min.	Izhod ob 8. uri 39 min.
Zahod „ 7. „ 33 „	Zahod „ 3. „ 44 „

Ta je 19. teden. Danes je 125. dan tega leta, imamo toraj še 240 dni. Danes ob 7 uri 39 min. zjutraj ščep.

Različne vesti.

Ženstvo na otoku Kuba. — Na Kubi je troje vrst ženstva in sicer: zamork, belih in temnosivih Kreolink. Največ je zamork. Zamorkinje hrepene po Evropi ter jim je največa sreča, kadar smejo ljubkovati z belimi ter jim lepota in mladost nisti glavna stvar o tem. Bogatejše ženske na Kubi lenuhajo, dočim siromašne delajo na polju in po tovarnah tobaka ter se celo odlikujejo v pridnosti. Kreolinke so pa povsem brezbrizne. Francoske Kreolinke pošiljajo svoje hčerke v Pariz in ko so se le-te vrnile domov, žive lahkomisljeno v svojih naslonjačih in pazijo ljubomorno na svoje soproge. Španjske Kreolinke pa se drže španjskih običajev. Na ulice ne gredo nikdar brez spremstva. Koketiranje, pušenje cigaret, uživanje sladčič, bogate obleke in lišp z dragocenostmi jim je najprva briga. One zahajajo tudi na borbe z biki.

Prebivalke v Antilah so jako omejene pa tudi lene. Te ženske so krasne, ali krasota jim zgodaj mineva. Te nimajo nobenega pojma o vnanjih dogodkih. Tako na pr. one skoro da nič ne vedo, kaj se sedaj godi na Kubi. Njim ni briga drugo, nego da so rožice in da vesele svoje soproge.

Italijani hočejo — kruha! Iz Italije javljajo, da je vzbudilo povsodi veliko nezadovoljnost, ker se je varstvo za mir poverilo vojaškim oblastim. Toda poučeni krogi trde, da je bilo to potrebno, ako nočejo, da bi ne prišlo še do hujih dogodkov. Gospodarski in socialni obojaši po Italiji so tako

tužni, da je tam doli mnogo — lačnih, a prazen želodec je — kakor znano — jako siten gost! Vsako poslabšanje itak že žalostnih odnošajev, vsako povečanje itak že velike bede mora razburiti bedno ljudstvo, itak že pripravljeno do vsakršnih činov, ker se zaveda tužnega položaja svojega: da nima ničesar izgubiti več, naj že pride kar hoče. Tako obupano ljudstvo je zmožno — vsemu! Ni čuda torej, da so oblasti po Italiji hitele primerno strogi naredbami.

In vrhu tega ni videti nikakega izhoda iz tega žalostnega položaja. Jedna pot bi bila pač, ali dvomimo, da bi imela Italija toliko energije, da bi hotela nastopiti to pot gospodarskega osamosvojenja ljudstva. Italija bi si morala ustvariti sam svoj in neodvisen kmečki stan! V ta namen bi morala odpraviti velike latifundije — torej zapričiti resno borbo proti sedanjemu gospodarskemu sistemu, proti raznim grofom in markijem in njihovim privilegijem. Ako ne stori tega, Italija bode propadala neizprosno doslednostjo, vzlie temu, da je vrt Evrope.

Najnovejše vesti so nekoliko bolj pomirljive, vendar pa so se dogajali večerj se izgreli na raznih mestih. Sosebno so izgrajali v Livornu, da bi prisilili k znižanju cene kruha. Množica je oplenila nekaj pekarn. V Rimu je vznemirila vest, da hoče Rusija prepovedati izvoz svojega žita.

Zadnje vesti.

Madrid 6. Zbornica je pritrdila definitivno znižanju carine na žito. Ker sti vladi na Kubi in Portorico prijavili brzojavno, da ne verujeta, da bi sovražnik stopil na kopno, odplovejo — kakor se zagotavlja — nemudoma iz Kadiksa dve oklopnici, dva križarja in tri ladje za prevažanja, da odri- nejo Amerikance od Filipin in da bodo potem bombardovale Kalifornsko pristanišča.

Madrid 6. Poslanec Romeo-Robledo priporoča, naj Španjska vleče vojno na dolgo, ker to jo utegne rešiti. Govornik je izjavil, da se bode protivil vsakemu povišanju davkov. Poslanec Sil- vella je izjavil, da bode podpiral vlado, toda, ako bi ga pozvala dolžnost, prime on za vladno krmilo. Poslanec Urio je srdito napal ministerskega pred- sednika, ministra za vnane stvari in ministra mornarice.

London 6. O operacijah ameriškega bro- dovoja pri Portorico ni nikakih vesti iz Washing- tona. Vendar se nadejajo tam, da bode ta otok skoro v ameriških rokah.

London 6. »Times« sporoča, da v Madridu vlada sedaj mir in da je velika večina prebivalstva pripravljena podpirati vlado. Govori da se tudi, da se je našla pot za posredovanje vlasti.

Pariz 6. Pisatelj Pierre Loti je imel pogovor s kraljico regentinjo španjsko. Isti poroča, da je kraljica močno potrta, vendar pa da zaupa junaštvu naroda španjskega in pravici španjske stvari.

New-York 6. Vest, da bi se bila Manilla udala se ni potrjena oficijelno.

Dunaj 6. Poslanec Spinčić je stavil danes izredno obširno interpelacijo, v kateri dokazuje s tisoči slučajev italijansko urado- vanje oblastnih na hrvatske in slovenske vloge in s hrvatskimi in slovenskimi stran- kami; v isti dokazuje nadalje, kako se po- italijančije Primorsko ter zahteva, da se temu enkrat pride v okom.

Dunaj 6. V današnji seji verifikacijskega odseka je protestoval poslanec Cambon proti po- stopanju večine, češ, da se referati o protestiranih volitvah izročajo notoričnim nssprotnikom, kakor se n. pr. protestovane volitve italijanskih peslancev izročajo Hrvatom.

Dunaj 6. (Zbornica poslancev.) Poslanec dr. Verkauf (socijalni demokrat) je zahteval, naj se takoj razpravi o njegovem predlogu radi odprave carine na žito. Posl. Schönerer se je izjavil proti takojšnji razpravi tega nujnega predloga. Po dalj- šem formalnem razpravljanju je izjavil predsednik, da z ozirom na prigovore Schönererjeve v zmislu poslovnega reda ne more dati takoj v razpravo tega predloga.

Minister trgovine dr. Bärnreither je od- govoril na interpelacijo posl. Mauthnerja in tova-

rišev, ter je izjavil sporazumno z ministerskim predsednikom in drugimi udeleženi ministri:

Primanjkljaj vsled lanske slabe letine je prov- zročil občutno spremembo za konsum po izdatnem zvišanju cen žita, ki so pa še posebno narasle v zadnjih tednih. Vlada, ki se zaveda svoje odgo- vornosti ob tem, splošne blaginje dotikajočem se vprašanju, je jela točno opazovati to stvar, toliko gledé mednarodnega prometa, kolikor tudi gledé gibanja na naših tržiščih. Vso pozornost vlade obračati nase odprava carine na žito od strani Ita- lije in Francije, in potem izjava, podana večerj v Nemčiji proti odpravi carine, kajti te odredbe so znameniti znaki splošnega položaja trgovine z ži- tom, katerega položaja pa si omenjene države ne tolmačijo jednako. Vlada je sedaj tega menenja, da ima tu posla z interesi, katere treba dobro pretehtati, ker je obvezana, da se dobro ozira toliko na koristi konsumentov, kolikor na koristi gospodarske produkcije. (Živahna pohvala). Vlada ne bode pre- cenjevala eventualni učinek suspenzije carine na žito, ker se nasproti carini, ki ima odpasti, pojav- ljajo drugi uplivi na svetovnem tržišču. (Pritrjeva- nje.) Tako premišljuje je prišla vlada do sklepa, da v namen razpravljanja o tem vprašanju stopi v dogovore z ogersko vlado, in naznanja, da se ti dogovori že vrše. (Pohvala).

Po predlogu posl. dr. Kolischerja se je otvo- rila razprava o tem odgovoru.

Trgovinske vesti.

Budimpešta. Pšenica za maj-juni 14-40—14-45. Pšenica za september 10-75 do 10-77. Oves za spomlad — — —. Rž za september 8-20 do 8-25. Koruza za maj-juni 1898. 6-08 do 6-10.

Pšenica: ponudbe in povpraševanja slabe — Prodaja 15.000 meterskih stotov. Vreme: lepo.

Havre. Kava Santos good, average za maj 35-50 za september 36-25 frankov za 50 kgr.

Hamburg. Santos good average za mesec maj 29-25 za juli — — za september 29-50 za december 30-25

Dunajska borza 6. maja 1898.

	večerj	danes
Državni dolg v papirju	102-10	102-10
„ „ v srebru	101-80	101-90
Avstrijska renta v zlatu	121-20	121-10
„ „ v kronah	101-30	101-90
Kreditne akcije	357-35	358-10
London 10 Lsr	120-75	120-80
Napoleoni	9-55	9-55
20 mark	11-77	11-77
100 ital. lir	44-50	44-50

Železna blagajna

srednje velikosti, je na prodaj.

Več se poizve

v Gospodarskem društvu v Šklednju.

Jaz podpisana izjavljam, da sem za-se in sodediče prevzela vodstvo

prodajalnice jestvin

v Sv. Ivanu

pokojnega svojega soproga Josipa Gasper- čiča ter se priporočam p. n. občinstvu.

Ana vdova Gasperšič,
roj. Kocjan.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.316-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premi- njanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premi- njanju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specijalnih dobičkov za- varovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

FILIJALKA

c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 ¹ / ₄	30-dnevni odkaz 2 ¹ / ₄
8- „ „ 2 ¹ / ₂	3-mesečni „ 2 ¹ / ₄
30- „ „ 3 ¹ / ₂	6- „ „ 2 ¹ / ₂

Za pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2¹/₂ na vsako svoto. V napoleonih brez obrestí

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradee, Sibinj, Inomost, Celovee, Ljubljano, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Sol- nograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov proti od- bitku 1¹/₂ provizije.

Inkasó vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Lon- donu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali sre- brni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

CASSA DI RISPARMIO TRIESTINA

(Tržaška hranilnica)

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 nvč. do vsacega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9—12. ure opo- ludne. Ob nedeljah pa od 10—12. ure opo- ludne. Obresti na knjižice 3¹/₂%
Plačuje vsak dan od 9—12. ure opoludne. Zneske do 100 gld. precej, preko 100 do 1000 mora se odpovedati 3 dni in zneske preko 1000 gld. pa 5 dni.
Eskomtjuje menjice domicilirane na tr- žaškem trgu 3¹/₂%
Posojuje na drž. papirje avstro-ogerske do 1000 gld. po 4¹/₂%
Višje zneske od 1000 do 5000 gld. po 5¹/₂%
Daje denar proti vknjiženju na posesti v Trstu. Obresti po dogovoru.

TISKARNA GUTENBERG

filijalka ces. kralj. univerzitetne tiskarne „STYRIA“

Sackstrasse 13 GRADEC Sackstrasse 13

Tovarna za obrtne in Conto - knjige.

(Sistem „Patent Workmann Chicago“)

Raztirni zavod in knjigoveznica.

Priporoča se za prijazne naročbe s zadržilom primernih cen in točne postrežbe.

IZDELOVALNICA VSEH TISKOVIN.

Časnikov, rokočvorov v vsakem obsežu, brošur, plakatov, cenikov, računov, memorandumov, okrožnic, papirja za liste in zavitkov z napisom, naslovnih listov, jedilnih list, vabil itd. — Bogata zaloga glavnih, Conto-Corrent-knjig, Saldo-Conti, Fakture, Debitoren, Creditorov, Cassa-knjig, Strazza, Memoriala, Journalov, Prima-note, odpravnih, menjicnih, časo-zapadnih in knjig za kopiranje, vseh pomožnih knjig, raztirnega (črtanega) papirja, svilenega papirja za kopiranje, listkov iz kavčeka za kopiranje, skledic za kopiranje itd.

Za naročbe in nadaljnja pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika:

ARNOLDO COEN v TRSTU, v ulici delle Acque št. 5.